Vykonávací pokyn

Stavba trate a cvičnej strelnice súťaží v 3D lukostreľbe

Riadiaci dokument Slovenskej lukostreleckej asociácie 3D			Dostupnosť: Interný dokument
			Hierarchická úroveň: 3/3 Nadriadené dokumenty: Súťažný poriadok Bezpečnostná smernica SLA3D
Verzia	**Spracoval**	**Dátum vydania**	**Zmeny:**
1.0	Technická komisia	14.3.2016	Peter Vilim
2.0	Technická komisia	01.4.2025	Peter Vilim
3.0	Technická komisia	08.07.2026	Jana Harabinová

Obsah

1.Účel dokumentu / podľa akých pravidiel sa trať stavia 4
2.Povolenia a súhlasy pre usporiadanie súťaže v 3D lukostreľbe 4
3.Stanovištia trate pre 3D lukostreľbu 5
3.1. Vyčkávací priestor 6
3.2 Strelecké pozície a kolíky 7
3.3 Dvojité kolíky a dvojité terče 7
3.4 Viditeľnosť terča 8
3.5 Priestor možného dopadu šípov 8
3.6 Označenie stanovišťa a smeru pohybu 10
3.7 Fajčiarska a oddychová zóna pri trati 10
3.8 Krátka kontrola stanovišťa 10
4.3D terče 10
4.1 Stav a bezpečnosť terčov 11
4.2 Viditeľnosť terča 11
4.3 Veľkosť terčov a pestrosť trate 12
4.4 Zdvojené terče 12
4.5 Umiestnenie terča v teréne 13
4.6 Označenie terčov 13
4.7 Čo tento bod nerieši 14
4.8 Vzdialenosti terčov podľa pravidiel HDH a WA 14
4.9 Krátka kontrola terča 14
5.Kontrola trate pred súťažou 15
5.1 Kto kontroluje trať 15
5.2 Kedy sa trať kontroluje 15
5.3 Čo sa pri kontrole trate kontroluje 16
5.4 Postup pri zistení nedostatku 17
5.5 Kontrola počas súťaže 17
5.6 Krátka kontrolu trate 18
6.Stavba cvičnej strelnice 18

6.1 Umiestnenie cvičnej strelnice 18
6.2 Strelecká čiara a priestor dopadu šípov 18
6.3 Terče na cvičnej strelnici 19
6.4 Organizácia streľby na cvičnej strelnici 19
6.5 Bezpečnostné pravidlá na cvičnej strelnici 20
6.6 Meranie rýchlosti šípov a kontrolné miesto 20
6.7 Kontrola cvičnej strelnice pred súťažou 20
7.Účinnosť 21

1.Účel dokumentu / podľa akých pravidiel sa trať stavia

Tento dokument slúži ako praktická pomôcka pre organizátora súťaže, staviteľa trate, technického delegáta a rozhodcu.

Používa sa pri stavbe trate a cvičnej strelnice pre súťaže organizované v pôsobnosti SLA 3D, najmä podľa:

- pravidiel **HDH/IAA 3D,**
- pravidiel **WA 3D**,
- národných úprav **SLA 3D,**
- pravidiel konkrétnej **súťažnej série.**

Základné bezpečnostné pravidlá platia pre všetky súťaže rovnako. Bez ohľadu na to, podľa akých pravidiel sa súťaž strieľa, trať musí byť bezpečná pre strelcov, rozhodcov, organizátorov, sprievod aj verejnosť.

Tento dokument nerieši bodovanie, kategórie, protesty ani kontrolu lukostreleckého náradia. Na to slúži Súťažný poriadok SLA 3D a pravidlá príslušnej súťažnej série.

Tento dokument rieši najmä:

- výber vhodného priestoru,
- bezpečné vedenie trate,
- rozmiestnenie terčov a kolíkov,
- označenie smeru pohybu,
- zabezpečenie priestoru dopadu šípov,
- stavbu cvičnej strelnice,
- kontrolu trate pred začiatkom súťaže.

Ak sa pravidlá HDH/IAA a WA v niečom líšia, použijú sa pravidlá tej série, podľa ktorej sa súťaž organizuje. Bezpečnostné zásady SLA 3D musia byť dodržané vždy.

2.Povolenia a súhlasy pre usporiadanie súťaže v 3D lukostreľbe.

Predtým, ako organizátor začne pripravovať trať, musí si overiť, či má právo daný priestor použiť na lukostreleckú súťaž.

Podľa charakteru lokality zabezpečí najmä:

- súhlas vlastníka pozemku,
- súhlas správcu alebo užívateľa pozemku,
- súhlas urbáru alebo pozemkového spoločenstva,
- súhlas nájomcu alebo poľovníckeho združenia,
- oznámenie obci alebo mestu o konaní športového podujatia,
- oznámenie mestskej alebo obecnej polícii, ak je to vzhľadom na miesto a rozsah súťaže vhodné,
- stanovisko alebo povolenie príslušného orgánu ochrany prírody, ak sa súťaž koná v chránenom území,
- ďalšie povolenia, ak ich vyžaduje vlastník, správca územia alebo príslušný orgán.

Organizátor si pred zverejnením súťaže preverí, či sa v danej lokalite a termíne **nekoná iná činnosť**, ktorá by mohla ohroziť bezpečnosť alebo priebeh súťaže,
najmä:

- poľovačka,
- ťažba dreva alebo lesné práce,
- turistické alebo cyklistické podujatie,
- motokros alebo iná motoristická aktivita,
- obecné alebo kultúrne podujatie v blízkosti trate.

Pre potreby súhlasov a oznámení si organizátor pripraví jednoduchý **plán trate alebo mapu** priestoru súťaže, napríklad snímku z Google mapy.

Mapa má obsahovať najmä:

- miesto registrácie a zhromaždiska,
- predpokladaný priebeh trate,
- umiestnenie cvičnej strelnice,
- vstupy do priestoru súťaže,
- parkovanie,
- hlavné prístupové cesty,
- miesta, kde budú umiestnené výstražné tabuľky.

Pri súťažiach Slovenského pohára a Majstrovstvách Slovenska musí mať organizátor potrebné súhlasy a povolenia zabezpečené pred zverejnením súťaže v kalendári SLA 3D.

Organizátor nestavia trať v priestore, ku ktorému nemá jasný súhlas vlastníka alebo správcu.

3.Stanovištia trate pre 3D lukostreľbu

Stanovište je miesto na trati, kde skupina strelcov strieľa na určený 3D terč alebo dvojicu 3D terčov.

Každé stanovište musí byť postavené tak, aby bolo:

- bezpečné,
- jasne označené,

- dobre priechodné,
- férové pre všetkých strelcov,
- zrozumiteľné aj pre skupinu, ktorá na trati nie je domáca.

Stanovište tvorí najmä:

- vyčkávací priestor,
- strelecká pozícia alebo strelecké kolíky,
- 3D terč alebo dvojica 3D terčov,
- priestor možného dopadu šípov,
- smerovanie na ďalšie stanovište.

3.1. Vyčkávací priestor

Vyčkávací priestor je miesto, kde skupina čaká, kým môže začať strieľať.

Musí byť umiestnený tak, aby čakajúci strelci:

- neprekážali strelcom na kolíku,
- neboli v priestore možného dopadu šípov,
- mali bezpečný výhľad na dianie na stanovišti,
- vedeli, kde majú čakať.

Pri WA pravidlách sa číslo terča umiestňuje **5 až 10 metrov pred najvzdialenejším kolíkom** a zároveň slúži ako čakací priestor pre strelcov, ktorí práve nestrieľajú.

Pri pravidlách HDH sa odporúča , aby bolo číslo stanovišťa alebo informačná tabuľka umiestnená viditeľne a tak, aby skupina prirodzene zastavila na bezpečnom mieste. Je umiestnený 3 až 5 metrov pred najvzdialenejším kolíkom, označený žltou tabuľkou s číslom stanovišťa, nápisom „**STOP**“ , obrázok príslušného 3D terča s vyznačenými bodovacími zónami sa dáva keď chceme určiť bodovaciu zónu na terči.

3.2 Strelecké pozície a kolíky

Strelecké pozície sa označujú farebnými kolíkmi podľa pravidiel súťažnej série. Spravidla sa používajú **biely, modrý a červený kolík.**

Kolíky musia byť umiestnené tak, aby strelec:

- stál bezpečne,
- mal stabilný postoj,
- nebol nútený stáť v nebezpečnom alebo šmykľavom teréne,
- videl určený 3D terč,
- neohrozoval iných strelcov alebo osoby na trati.

Pri WA pravidlách má byť pri každom terči umiestnený strelecký kolík alebo značka pre príslušnú divíziu tak, aby mohli strieľať najmenej dvaja súťažiaci súčasne z oboch strán kolíka.

Pri národnej úprave SLA 3D k WA platí, že kolík má umožniť obom strelcom zaujať streleckú pozíciu do vzdialenosti **1 meter od kolíka vľavo, vpravo a dozadu**. Z celej tejto časti musia mať strelci úplný výhľad na 3D terč.

3.3 Dvojité kolíky a dvojité terče

Ak sa použijú dvojité strelecké kolíky, musia byť použité jednotne na celej trati podľa pravidiel danej súťažnej série.
Pri pravidlách **HDH/IAA** môže byť trať postavená s jedným alebo dvojitým streleckým kolíkom na jednu vzdialenosť. Ak sa použijú dvojité kolíky, vzdialenosť medzi nimi má byť približne **1 meter** s povolenou odchýlkou **± 30 cm** a podmienky streľby z oboch kolíkov sa nemajú výrazne líšiť.

Ak sú na stanovišti postavené dva 3D terče, musia byť zhodné alebo rovnocenné podľa pravidiel príslušnej série.

Pri **HDH/IAA** pravidlách platí, že terče vo vzdialenosti **25 m a menej od červeného kolíka** by mali byť zdvojené a pri dvojitých streleckých kolíkoch musia byť zdvojené. Ak sú postavené dva terče, musia byť identické.

Pri **WA /** národnej úprave SLA 3D platí, že terče skupiny 4, teda najmenšie terče, musia byť postavené vo dvojici.

3.4 Viditeľnosť terča

Terč musí byť postavený tak, aby bol zo streleckej pozície jasne viditeľný.

Staviteľ trate musí skontrolovať najmä:

- či strelec vidí celý určený terč,
- či konáre, tráva alebo terén nezakrývajú bodovaciu zónu,
- či je jasné, na ktorý terč má strelec strieľať,
- či je pri dvojici terčov zrejmé, ktorý strelec strieľa na ktorý terč.

Pri **WA** pravidlách má byť terč umiestnený tak, aby strelec videl celý terč. Pri malých terčoch postavených vo dvojici strieľa strelec vľavo od kolíka na ľavý terč a strelec vpravo na pravý terč.

Pri **HDH/IAA** pravidlách môžu byť časti terča zakryté, ale minimálne bodovacie zóny 8 a 10 musia byť zo streleckého kolíka viditeľné v plnom rozsahu.

3.5 Priestor možného dopadu šípov

Za každým terčom musí byť bezpečný priestor možného dopadu šípov.

Ide o priestor, kam môžu dopadnúť šípy, ktoré:

- minú terč,
- preletia cez poškodený terč,
- odrazia sa od terča,
- odrazia sa od zeme alebo prekážky.

Priestor za terčom musí byť prázdny a nesmie do neho smerovať chodník, ďalšie stanovište, vyčkávací priestor ani pohyb osôb.

Pri stavbe trate sa odporúča využívať najmä:

- proti svah,
- zemný val,
- prirodzenú priehlbinu,
- hustý mäkký porast bez pohybu osôb,
- záchytnú sieť,
- voľný a kontrolovateľný priestor za terčom.

Ak nie je priestor za terčom bezpečný, terč sa na dané miesto neumiestni.

Zle postavený terč, odrazený šíp ohrozuje inú skupinu na trati.

3.6 Označenie stanovišťa a smeru pohybu

Každé stanovište musí byť označené tak, aby skupina jednoznačne vedela:

- na ktorom stanovišti sa nachádza,
- odkiaľ sa strieľa,
- na ktorý terč sa strieľa,
- kadiaľ pokračuje na ďalšie stanovište.
-

Odporúča sa označiť číslo stanovišťa, strelecké kolíky, smer na ďalší terč a nebezpečné alebo zakázané priestory.

Smerovanie trate musí byť jasné aj pre strelcov, ktorí v lokalite nikdy predtým neboli.

3.7 Fajčiarska a oddychová zóna pri trati

Ak organizátor vytvorí fajčiarsku alebo oddychovú zónu na trati, musí byť umiestnená mimo priestoru streľby a mimo priestoru možného dopadu šípov.

Zóna má byť:

- bezpečne umiestnená,
- zreteľne označená,
- vybavená nádobou na odpad alebo popolníkom,
- podľa možnosti spojená s miestom na doplnenie vody alebo krátky oddych.

V lesných a suchých oblastiach je potrebné **rešpektovať** miestne predpisy a **zákaz manipulácie s ohňom**. Organizátor môže fajčenie počas podujatia úplne zakázať.

3.8 Krátka kontrola stanovišťa

Pri každom stanovišti si staviteľ trate overí:

- *Vie skupina, kde má čakať?*
- *Vie strelec, odkiaľ má strieľať?*
- *Vidí strelec určený terč?*
- *Je jasné, na ktorý terč sa strieľa?*
- *Je bezpečný priestor za terčom?*
- *Nevedie za terčom chodník alebo ďalšie stanovište?*
- *Vie skupina, kadiaľ má pokračovať ďalej?*
- *Sú kolíky a číslo stanovišťa jasne označené?*

*Ak je odpoveď na niektorú otázku **„nie“,** stanovište ešte **nie je pripravené**.*

4.3D terče

3D terče sú figuríny zvierat určené na streľbu v 3D lukostreľbe.

Pri výbere a umiestnení terčov staviteľ trate prihliada najmä na:

- veľkosť terča,
- veľkosť bodovacej zóny,
- vzdialenosť od streleckého kolíka,
- sklon a bezpečnosť terénu,
- viditeľnosť terča zo streleckej pozície,
- priestor možného dopadu šípov za terčom,
- primerané striedanie veľkých, stredných a malých terčov.

Terče by nemali byť rozmiestnené náhodne. Trať má byť pestrá, ale zároveň férová. Pri **WA** pravidlách sa výslovne uvádza, že terče majú byť rozmiestnené s ohľadom na neznáme vzdialenosti, variabilitu trate a primeranú rovnováhu medzi veľkosťou terča a vzdialenosťou.

4.1 Stav a bezpečnosť terčov

Organizátor použije iba také 3D terče, ktoré sú v stave umožňujúcom bezpečnú a regulárnu súťaž.

Terč musí byť počas celej súťaže v takom stave, aby:

- šíp bezpečne zachytil,
- šíp nepreletel cez terč,
- bodovacie zóny boli čitateľné,
- terč nebol nadmerne poškodený,
- terč bol stabilne osadený a nehrozilo jeho prevrátenie.

Ak je terč poškodený tak, že cez neho šípy prelietavajú, alebo sa nedá spoľahlivo určiť zásahová zóna, terč sa na súťaž nepoužije alebo sa pred začiatkom súťaže vymení.

4.2 Viditeľnosť terča

Terč musí byť zo streleckej pozície jasne viditeľný a bezpečne osadený.

Odporúča sa, aby strelec videl **celý 3D terč**. Ak pravidlá konkrétnej série umožňujú čiastočné zakrytie terča, nesmie byť zakrytie také, aby spôsobovalo nejasnosti pri streľbe alebo bodovaní.

Pri stavbe trate je potrebné skontrolovať najmä:

- či terč nezakrývajú konáre, tráva alebo iné prekážky,
- či je z kolíka jasné, na ktorý terč sa strieľa,
- či je pri dvojici terčov jasné, ktorý strelec strieľa na ktorý terč,
- či sú bodovacie zóny viditeľné v rozsahu požadovanom pravidlami danej série.

Pri **WA** platí zásada, že terče majú byť umiestnené tak, aby strelec videl celý terč. Pri **HDH/IAA** môžu byť časti terča zakryté, ale minimálne bodovacie **zóny 8 a 10** musia byť zo streleckého kolíka viditeľné v plnom rozsahu.

4.3 Veľkosť terčov a pestrosť trate

Na trati majú byť primerane zastúpené rôzne veľkosti 3D terčov.

Dobrá trať obsahuje kombináciu:

- veľkých terčov na dlhšie vzdialenosti,
- stredných terčov,
- menších technických terčov,
- krátkych a presných výstrelov.

Pri **WA** národnej úprave SLA 3D sú 3D terče rozdelené do štyroch skupín podľa veľkosti zásahovej zóny. Na trati má byť približne rovnaké zastúpenie zvierat zo všetkých skupín.

4.4 Zdvojené terče

Zdvojené terče sa používajú najmä pri malých alebo krátkych terčoch, aby sa zrýchlil priebeh súťaže a znížilo riziko poškodenia terča.

Pri zdvojených terčoch platí:

- terče musia byť postavené vedľa seba,
- musia byť otočené rovnakým alebo porovnateľným smerom,
- musia vytvárať rovnaké alebo porovnateľné podmienky pre oboch strelcov,
- musí byť jasné, ktorý strelec strieľa na ktorý terč.

Pri **WA** sa malé terče umiestňujú po dvoch tesne vedľa seba; strelec vľavo od kolíka strieľa na ľavý terč a strelec vpravo na pravý terč. Pri WA národnej úprave SLA 3D musia byť terče skupiny 4 postavené vo dvojici.

Pri **HDH/IAA** platí, že terče postavené vo vzdialenosti 25 m a menej od červeného kolíka by mali byť zdvojené, a pri dvojitých streleckých kolíkoch musia byť terče zdvojené. Ak sú na jednej streleckej pozícii dva terče, musia byť identické.

4.5 Umiestnenie terča v teréne

Terč musí byť osadený tak, aby streľba naň bola bezpečná.

Pri umiestňovaní terča sa kontroluje najmä:

- čo je za terčom,
- či za terčom nie je chodník, ďalšie stanovište alebo vyčkávací priestor,
- či šíp po minutí terča neohrozí inú skupinu,
- či terč nestojí pod uhlom, ktorý môže spôsobiť nebezpečný odraz šípu,
- či je terč stabilne ukotvený,
- či sa dá k terču bezpečne prísť pri vyťahovaní šípov.

Terč môže byť postavený pod uhlom, ale nie tak, aby uhol postavenia spôsoboval odrazenie alebo preletenie šípu za terč. Toto pravidlo je výslovne uvedené pri **HDH/IAA.**

4.6 Označenie terčov

Každý terč musí byť jednoznačne označený číslom stanovišťa.

Označenie má byť:

- dobre viditeľné,
- čitateľné,
- umiestnené tak, aby skupina vedela, na ktorom stanovišti sa nachádza,
- zladené s označením streleckých kolíkov.

Pri **HDH/IAA** platí, že každý strelecký kolík a jemu príslušný 3D terč musia byť označené rovnakým číslom. Terče majú byť číslované vzostupne bez vynechaných čísel.

Nevhodný terč, šíp preletel cez terč.

4.7 Čo tento bod nerieši

Tento bod nerieši podrobné bodovanie zásahov, protesty ani hodnotenie sporných šípov. Tieto pravidlá patria do Súťažného poriadku alebo do pravidiel príslušnej súťažnej série.

V tomto vykonávacom pokyne sa rieši iba to, aby bol terč:

- vhodne vybraný,
- bezpečne osadený,
- dobre viditeľný,
- primerane vzdialený,
- v dobrom technickom stave,
- jasne označený.

4.8 Vzdialenosti terčov podľa pravidiel HDH a WA

Vzdialenosti terčov pravidlá **HDH**

Kolík	Vzdialenosti a kategórie	Divízie
Biely kolík	max. 18 m - **deti**	TRLB, TRRB, PBHB, BB
	max. 18 m - **deti**	OL, CU, HU
Modrý kolík	max. 27 m - **kadeti**	TRLB, TRRB, PBHB, BB, OL, CU, HU,
	max. 27 m - **senior**	TRLB, TRRB, PBHB, BB
	max. 27 m - **veterán**	TRLB, TRRB, PBHB, BB
Červený kolík	max. 45 m - **senior**	OL, CU, HU, CRB
	max. 45 m - **veterán**	OL, CU, HU, CRB

Vzdialenosti terčov pravidlá **WA**

Kolík	Vzdialenosti a kategórie	Divízie
Biely kolík	max. 20 m - **deti**	TRLB, TRRB, PBHB, BB
	max. 20 m - **deti**	OL, CU, HU
Modrý kolík	max. 30 m - **kadeti**	TRLB, TRRB, PBHB, BB, OL, CU, HU, CRB
	max. 30 m - **senior**	TRLB, TRRB, PBHB, BB
	max. 30 m - **veterán**	TRLB, TRRB, PBHB, BB
Červený kolík	max. 45 m - **senior**	OL, CU, HU, CRB
	max. 45 m - **veterán**	OL, CU, HU, CRB

4.9 Krátka kontrola terča

Pred schválením terča si polož tieto otázky:

- *Je terč v dobrom stave?*
- *Neprelietavajú cez neho šípy?*
- *Je stabilne osadený?*
- *Vidí strelec terč zo streleckej pozície?*
- *Je jasné, na ktorý terč sa strieľa?*
- *Je za terčom bezpečný dopadový priestor?*

- *Nie je terč otočený tak, že hrozí odraz šípu?*
- *Je terč správne označený číslom?*
- *Ak sú dva terče, sú podmienky pre oboch strelcov porovnateľné?*

*Ak je odpoveď na niektorú otázku **„nie“**, terč ešte **nie je pripravený na súťaž**.*

5.Kontrola trate pred súťažou

Kontrola trate je e záverečné overenie, či je trať bezpečná, priechodná, prehľadná a pripravená na spustenie súťaže.

Kontrola sa vykonáva najneskôr pred otvorením súťaže.

5.1 Kto kontroluje trať

Trať kontroluje najmä:

- technický delegát, ak je na súťaž určený,
- hlavný rozhodca alebo poverený rozhodca,
- riaditeľ súťaže,
- staviteľ trate alebo osoba zodpovedná za stavbu trate.

Pri **Slovenskom pohári a Majstrovstvách Slovenska** sa odporúča, aby kontrolu trate vykonal technický delegát alebo hlavný rozhodca spolu so staviteľom trate.

Pri ostatných súťažiach kontrolu vykoná organizátor spolu s rozhodcom alebo osobou poverenou za bezpečnosť trate.

5.2 Kedy sa trať kontroluje

Odporúčajú sa dve kontroly:

1. Predbežná kontrola trate
Ideálne deň pred súťažou alebo po dokončení stavby trate. Slúži na to, aby bol čas odstrániť väčšie nedostatky.

2. Záverečná kontrola trate
V deň súťaže pred otvorením súťaže. Slúži na overenie, že trať je bezpečná a pripravená.

Ak sa počas kontroly zistí nedostatok, organizátor ho odstráni ešte pred začiatkom súťaže.

Ak sa nedostatok nedá odstrániť tak, aby bolo stanovište bezpečné a regulárne, stanovište sa zo súťažnej trate vynechá. Táto skutočnosť sa oznámi účastníkom a vyznačí sa v bodovacích lístkoch alebo v elektronickom systéme pred začiatkom súťaže.

5.3 Čo sa pri kontrole trate kontroluje

Pri kontrole trate sa kontroluje najmä:

Bezpečnosť streľby

- smer streľby,
- priestor za terčom,
- možné odrazy šípov,
- či za terčom nie je chodník, cesta, ďalšie stanovište alebo vyčkávací priestor,
- či sa osoby na trati nemôžu dostať do priestoru dopadu šípov,
- či je nebezpečný priestor označený alebo zabezpečený.

Ak existuje riziko, že šíp po minutí alebo odraze ohrozí inú osobu, stanovište **nie je bezpečné**.

Terče

- či je terč pevne osadený,
- či sa nehýbe alebo neprevracia,
- či nie je nadmerne poškodený,
- či cez neho neprelietavajú šípy,
- či sú bodovacie zóny čitateľné,
- či je terč zo streleckej pozície viditeľný,
- či je pri dvojici terčov jasné, ktorý strelec strieľa na ktorý terč.

Strelecké kolíky

- či sú kolíky správne umiestnené,
- či sú označené podľa pravidiel súťažnej série,
- či strelec z kolíka vidí určený terč,
- či má strelec pri kolíku bezpečný postoj,
- či kolíky zodpovedajú pravidlám HDH/IAA, WA alebo národnej úprave SLA 3D.

Značenie trate

- či je trať jasne vyznačená,
- či skupina vie, kadiaľ pokračovať na ďalšie stanovište,
- či sú smerové šípky viditeľné,
- či sú výstražné tabuľky umiestnené na správnych miestach,
- či sa skupina nemôže omylom dostať za terč alebo mimo bezpečnej trasy.
- či sú pásky na vyznačenie cesty a zákaz vstupu do nebezpečných priestorov.

Priechodnosť trate

- či je trať bezpečne priechodná,
- či nehrozí pošmyknutie alebo pád,
- či je trať priechodná aj po daždi,
- či nie sú na trase nebezpečné konáre, jamy, prudké svahy alebo neoznačené prekážky,
- či sú rizikové miesta označené alebo obídené.

Plynulosť súťaže

- či sa skupiny nebudú križovať,
- či nie sú stanovištia príliš blízko seba,
- či sa nebudú tvoriť zbytočné úzke miesta,
- či je pohyb medzi stanovišťami logický,
- či vyčkávacie priestory nezasahujú do priestoru streľby.

Organizačné a technické veci

- správne očíslovanie terčov,
- pripravenosť bodovacích hárkov alebo elektronického systému,
- mapa trate pre organizátora, rozhodcov alebo účastníkov,
- označenie WC, vody, občerstvenia, fajčiarskych a oddychových zón,
- dostupnosť lekárničky alebo kontaktu na zodpovednú osobu.

5.4 Postup pri zistení nedostatku

Ak sa pri kontrole zistí nedostatok, organizátor ho odstráni ešte pred začiatkom súťaže.

Môže ísť napríklad o:

- presunutie terča,
- posunutie kolíka,
- doplnenie výstražnej tabuľky,
- vyznačenie bezpečnej cesty,
- odstránenie konárov alebo prekážok,
- spevnenie alebo ukotvenie terča,
- doplnenie označenia stanovišťa,
- zmenu smeru pohybu skupín.

Ak sa nedostatok nedá odstrániť bezpečne a včas, **stanovište** sa zo súťaže **vyradí.**

Platí jednoduché pravidlo: **Ak stanovište nie je bezpečné, nestrieľa sa.**

5.5 Kontrola počas súťaže

Aj po začiatku súťaže môže organizátor, rozhodca alebo technický delegát zasiahnuť, ak sa zistí problém.

Môže ísť napríklad o:

- pád alebo uvoľnenie terča,
- poškodenie terča,
- zle viditeľné značenie,
- pohyb cudzích osôb v priestore súťaže,
- vznik nebezpečného miesta po daždi alebo vetre,
- zdravotnú alebo mimoriadnu udalosť.

Ak vznikne akútne ohrozenie života, zdravia alebo majetku, streľba sa okamžite zastaví. Použije sa jasný pokyn: „**ZASTAVIŤ STREĽBU!“**

5.6 Krátka kontrolu trate

Pred otvorením súťaže si kontrolujúce osoby prejdú trať a pri každom stanovišti si položia otázky:

- *Je smer streľby bezpečný?*
- *Je bezpečný priestor za terčom?*
- *Nevedie za terčom chodník alebo ďalšia trasa?*
- *Je terč pevný, viditeľný a v dobrom stave?*
- *Sú kolíky správne umiestnené?*
- *Vie strelec, odkiaľ a na čo má strieľať?*
- *Vie skupina, kde má čakať?*
- *Vie skupina, kadiaľ pokračuje ďalej?*
- *Je trať jasne označená?*
- *Sú WC, voda, občerstvenie a fajčiarske zóny dostupné a označené?*
- *Je dostupná lekárnička alebo osoba pre prvú pomoc?*

*Ak je odpoveď na niektorú otázku **„nie“,** trať ešte **nie je pripravená na súťaž.***

6.Stavba cvičnej strelnice

Cvičná strelnica slúži na rozcvičenie strelcov a kontrolné výstrely pred začiatkom súťaže.

Umiestňuje sa spravidla v blízkosti zhromaždiska súťažiacich, registrácie alebo kontrolného priestoru tak, aby bola dobre dostupná, ale zároveň bezpečne oddelená od pohybu ostatných osôb.

Na všetky terče cvičnej strelnice sa strieľa jedným smerom zo **spoločnej streleckej čiary.**

6.1 Umiestnenie cvičnej strelnice

Cvičná strelnica má byť umiestnená tak, aby:

- bola ľahko dostupná zo zhromaždiska,
- nezasahovala do priestoru registrácie, parkovania, občerstvenia alebo pohybu divákov,
- za terčmi bol bezpečný priestor dopadu šípov,
- nebolo možné vstúpiť do dopadového priestoru zboku alebo zozadu,
- streľba smerovala mimo ľudí, áut, stanov, budov, ciest a chodníkov.

Cvičnú strelnicu nestaviame tam, kde by za terčmi alebo vedľa nich mohol prechádzať človek.

6.2 Strelecká čiara a priestor dopadu šípov

Cvičná strelnica musí mať jasne vyznačenú streleckú čiaru.

Strelci strieľajú iba zo streleckej čiary. Pred streleckú čiaru sa vstupuje až po pokyne osoby zodpovednej za cvičnú strelnicu.

Za terčmi musí byť bezpečný priestor dopadu šípov. Tento priestor musí byť bez pohybu osôb, bez chodníkov, ciest, stanovísk alebo čakacích zón.

Vstup do priestoru dopadu šípov zboku alebo zozadu musí byť fyzicky znemožnený alebo jasne označený výstražnou tabuľkou, napríklad:

„POZOR STRELNICA! NEVSTUPUJTE! Nebezpečenstvo zásahu!“

Ak je priestor otvorený alebo prístupný z viacerých strán, odporúča sa označiť ho páskou alebo inou viditeľnou zábranou.

6.3 Terče na cvičnej strelnici

Na cvičnej strelnici sa použijú terče alebo terčovnice vhodné na bezpečné zachytenie šípov.

Terče musia byť:

- stabilne osadené,
- v dobrom technickom stave,
- dostatočne bezpečné, aby cez ne šípy neprelietavali,
- rozmiestnené tak, aby sa na ne strieľalo jedným smerom,
- umiestnené v primeraných vzdialenostiach podľa charakteru súťaže.

Pri súťažiach podľa pravidiel **HDH/IAA** sa uvádza tréningová strelnica so známymi vzdialenosťami 5 m, 10 m, 15 m, 20 m, 25 m, 30 m, 35 m, 40 m a 45 m.

Pri bežnej klubovej alebo regionálnej súťaži sa odporúča pripraviť aspoň:

- krátka vzdialenosť: približne 10 m,
- stredná vzdialenosť: približne 20 m,
- dlhšia vzdialenosť: približne 30 m,
- pri súťažiach s kladkovými lukmi aj vzdialenosť približne 40 – 45 m, ak to priestor bezpečne umožňuje.

Ak priestor neumožňuje bezpečnú dlhú vzdialenosť, **dlhý terč sa radšej neumiestni.**

6.4 Organizácia streľby na cvičnej strelnici

Počas prevádzky cvičnej strelnice musí byť určená osoba, ktorá riadi jej používanie.

Môže to byť:

- rozhodca,
- riaditeľ súťaže,
- poverený člen organizačného tímu,
- veliteľ cvičnej strelnice.

Bezpečnostná smernica výslovne uvádza, že počas prevádzky tréningovej strelnice musí činnosť riadiť veliteľ cvičnej strelnice **menovaný organizátorom.**

Táto osoba zabezpečuje najmä:

- začiatok a ukončenie streľby,

- pokyn na odchod k terčom,
- kontrolu, či nikto nestojí pred streleckou čiarou,
- kontrolu, či nikto nevstupuje do priestoru dopadu šípov,
- riešenie nebezpečného správania.

Odporúča sa používať jednoduché a zrozumiteľné pokyny:

- **„Strieľa sa.“**
- **„Zastaviť streľbu.“**
- **„K terčom.“**

Pri väčšej účasti sa odporúča použiť píšťalku alebo iný **jasný zvukový signál**.

6.5 Bezpečnostné pravidlá na cvičnej strelnici

Na cvičnej strelnici platia rovnaké bezpečnostné pravidlá ako na trati.

Platí najmä:

- luk so založeným šípom sa môže naťahovať iba smerom k terču,
- nikto nesmie stáť pred streleckou čiarou počas streľby,
- k terčom sa ide až po jasnom pokyne,
- šípy sa vyťahujú až po zastavení streľby,
- deti a menej skúsení strelci musia byť pod dohľadom,
- nebezpečné alebo rušivé správanie je zakázané.

Ak sa na cvičnej strelnici objaví **nebezpečná situácia**, streľba sa **okamžite zastaví.**

6.6 Meranie rýchlosti šípov a kontrolné miesto

Ak sa na súťaži vykonáva meranie rýchlosti šípov, organizátor pripraví miesto na chronograf tak, aby nezasahovalo do bežnej streľby na cvičnej strelnici.

Miesto na meranie má byť:

- bezpečné,
- oddelené od bežného pohybu strelcov,
- zreteľne označené,
- riadené poverenou osobou.

Pri **HDH/IAA** pravidlách je uvedené, že musí byť k dispozícii minimálne jedno zariadenie na meranie rýchlosti šípov, aby si strelci mohli skontrolovať rýchlosť pred súťažou.

6.7 Kontrola cvičnej strelnice pred súťažou

Pred otvorením si organizátor overí:

- *Je jasné, odkiaľ sa strieľa?*
- *Strieľa sa iba jedným smerom?*
- *Je za terčmi bezpečný priestor?*
- *Nemôže niekto vojsť za terče alebo zboku?*

- *Sú terče stabilné?*
- *Sú výstražné tabuľky viditeľné?*
- *Vie niekto cvičnú strelnicu riadiť?*
- *Vie každý, kedy môže ísť po šípy?*

*Ak je odpoveď na niektorú otázku „**nie**“, cvičná strelnica ešte **nie je pripravená.***

7.Účinnosť

Tento vykonávací pokyn sa vydáva a nadobúda účinnosť dňom 04.08.2026

_____ _____

Mgr. Jana Harabinová
Predsedníčka Slovenskej lukostreleckej asociácie 3D

Predseda technickej komisie